

Statens vegvesen
Vegdirektoratet

Postboks 8142 Dep
0033 OSLO

Deres referanse:

Vår referanse:

Sted, dato

19/00413-3

Oslo, 26.04.2019

Svar på høring - Endringer i førerkortforskriften og trafikkopplæringsforskriften

Nasjonalt ID-senter svarer med dette på høring av forslag til endringer i førerkortforskriften og trafikkopplæringsforskriften med svarfrist 26.4.2019.

Avsnitt 3.1.2, 3.1.8 og 3.1.10 omhandler endringer som berører vårt fagområde, som er avklaring og kontroll med identitet. Endringene gjelder makulering av førerkort og bestilling av duplikat knyttet til implementering av selvbetjeningsløsninger. For oversiktens skyld oppsummerer vi endringene innledningsvis, deretter følger våre kommentarer og innspill.

Oppsummering av endringer som vedrører identitetskontroll

3.1.2

§ 1-3 Forbud mot bruk av flere førerkort og makulering av førerkort

Det er ikke tillatt å benytte mer enn et gyldig førerkort som dokumentasjon på førerrett. Førerkortinnehaver må i dag levere inn førerkortet eller skriftlig bekrefte at det er mistet eller stjålet for å få nytt førerkort. Vegdirektoratet foreslår en endring i § 1-3 slik at det blir klart at kun siste utstedte førerkort er gyldig for kjøring, samtidig som bestemmelsen tillater at førerkortinnehaver selv kan manipulere tidligere førerkort.

3.1.8

§ 5-2 Utstedelse av førerkort og makulering av tidligere førerkort

Førerkort forskriften § 5-2 gjelder generelle krav til utstedelse av førerkort. Vegdirektoratet foreslår en generell bestemmelse om makulering i § 5-2 for å dekke alle situasjoner og som tillater at førerkortinnehaver selv kan makulere tidligere førerkort. Bestemmelsene § 7-2, som gjelder utstedelse av nytt førerkort når førerkortet er mistet eller stjålet, og § 7-4, som gjelder utskifting av førerkort, endres også slik at det fremgår at førerkortinnehaver selv kan makulere tidligere førerkortet.

3.1.10.4

§ 15-5 Bestilling av duplikatførerkort

I dag er det mulig å bestille duplikat via Statens selvbetjeningsløsninger, altså ingen krav til oppmøte. Vegdirektoratet foreslår å forskriftsfeste denne praksisen, hvor det er satt en begrensning på bestilling av to førerkort som duplikat eller utskifting i løpet av ett år, mens tredje bestilling krever personlig oppmøte. Begrensingen er satt for å hindre unødvendige duplikater som kan misbrukes.

Kommentarer og innspill til endringsforslag omhandlet i 3.1.2, 3.1.8 og 3.1.10

Vegdirektoratet begrunner selvbetjeningsløsninger som tillater at førerkortinnehaver selv kan makulere tidligere førerkort med at et krav om oppmøte er tungvint. Nasjonalt ID-senter ser at krav

om oppmøte vil motvirke formålet med selvbetjeningsløsningene som er å forenkle utstedelsesprosessen. Samtidig fremstår det klart for oss at dette vil øke risikoen for misbruk, herunder juks med identitet.

Offentlige og private rettighetsforvaltere/tjenesteytere som er pålagt krav om identitetskontroll, må beslutte hvilke fysiske bevis på identitet eller elektroniske identifiseringsløsninger som skal aksepteres ved tildeling av ytelser/rettigheter/tjenester og oppføring i bruker/kunderegister. Nasjonalt ID-senter er opptatt av at de alternative fysiske bevis på identitet og eID løsninger som godtas har tilstrekkelig grad av sikkerhet i forhold til den risiko som feil identitet innebærer for den aktuelle tjenesteyteren.

Førerkort blir i dag og vil i fremtiden brukes som bevis på identitet. Innføring av nasjonalt ID-kort kan på sikt redusere bruk av førerkort som bevis på identitet, men vi antar imidlertid det er lenge til, om det i det hele tatt blir aktuelt, at offentlige og private tjenesteytere ikke godtar førerkort som bevis på identitet. Uten garantier for at ugyldige, men ekte førerkort, faktisk blir makulert, vil det potensielt være langt flere førerkort enn i dag som blir tilgjengelig som et middel for å jukse med identitet. Misbruket kan bestå i at en imposter tar førerkortet i bruk (imposter: en som benytter en annens identitet) og/eller at førerkortet blir forfalsket ved at kjennetegn og personalia blir manipulert for å tilpasse førerkortet til den personen som urettmessig tar det i bruk.

Nasjonalt ID-senter vil fraråde «selv-makulering» og tilrettelegging for utstrakt og ubegrunnet bruk av duplikater uten at det samtidig etableres tiltak for å forebygge misbruk. Et slikt tiltak kan være å sikre begrenset lesetilgang til førerkortregisteret for sentrale offentlige og private rettighetsforvaltere, slik at de kan sjekke gyldighet og eventuelle duplikat. Videre er et tiltak å gjøre regler og praksis for utstedelsesprosessen kjent slik at de som godtar førerkort som bevis på identitet er kjent med svakhetene og kan tilpasse rutinen for kontroll i henhold til slike svakheter. Det innebærer blant annet å øke kunnskaper om forfalskningsmetoder og om ansiktssammenligning for å avdekke impostere.

Kommentarer til endringsforslag omhandlet i 3.1.2

Avsnitt 3.1.12 omhandler endringer i Vedlegg 1 til førerkortforskriften og elektronisk helsemelding. Det er foreslått endringer slik at Vegvesenet kan innhente helseopplysninger om førerkortinnehaver direkte fra legen og optikeren. Dette punktet omhandler ikke identitet, men med grunnlag i vår kunnskap om bruk av papirattester som nyttes for å bevise identitet kan vi tilråde bruk av elektronisk helsemelding slik foreslått. En papirattester er i liten grad av beskyttet mot forfalskning sammenlignet med en elektronisk helsemelding direkte fra legen eller optikeren. Ved innlevering av papirattester kan det eventuelt etableres rutiner for kontroll mot helse- eller synsatteststeder.

Med vennlig hilsen

Per Haddal
Seksjonsjef

Gunnhild Skrøvseth
Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke signatur.

Nasjonalt ID-senter

Kopi til: Sanneland Elisabeth